

**SPECYFIKA KSZTAŁTOWANIA ARTYSTYZMU STUDENTÓW WOKALNEGO MAGISTRATU
PEDAGOGICZNYCH UNIwersYTETÓW**

Totska Liudmyla

Narodowy Uniwersytet pedagogiczny imienia Myczajła Drahomanowa, Kijów, Ukraina

o.totska@gmail.com

**SPECIFICITY OF ARTISTISM FORMATION OF MASTER STUDENTS IN PEDAGOGICAL
UNIVERSITIES**

Totska Liudmyla

National Pedagogical Dragomanov University, Kyiv, Ukraina

**СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ АРТИСТИЗМУ СТУДЕНТІВ ВОКАЛЬНОЇ МАГІСТРАТУРИ
ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ**

Тоцька Людмила

Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова, Київ, Україна

Streszczenie. W artykule przeanalizowana specyfika kształtowania artystyzmu studentów pedagogicznych uniwersytetów z warunkami rozwoju umiejętności estetycznego przeżycia w trakcie odtworzenia utworów wokalne sztuki.

Kluczowe słowa: artystyzm, estetyczne przeżycie, wyobrażenia, artystyczny i umysłowy typ wykonawcy.

Abstract. The article analyzes specificity of artistism formation of master students in pedagogical universities under the conditions of imagination development, emotional hearing, paired consideration of thinking methods

Keywords: artistry, imagination, emotional hearing, artistic and mental type of singer

«Я не співачка,
яка зображує на сцені
актрису.
Я актриса, яка співає!»
Марія Калас.

Анотація. У статті проаналізована специфіка формування артистизму студентів педагогічних університетів за умовами розвитку вмінь естетичного переживання у процесі відтворення творів вокального мистецтва.

Ключові слова: артистизм, естетичне переживання, уява, художній і розумовий тип співака.

Постановка проблеми. Сучасні вимоги щодо підвищення ефективності мистецької освіти вимагають удосконалення фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва. Обумовлене це колосальним потенціалом впливу музичного мистецтва на підростаюче покоління, можливістю підвищення культурного рівня широким верст населення справжнім багатокімовим мистецьким надбанням людства заради формування високоосвіченого громадянина сучасної України, як однієї з провідних європейських держав.

Тому у сучасній педагогіці мистецтва закріпилася точка зору, що серед професійних компетенцій педагога-музиканта важливу роль відіграє проблема формування артистизму професійної якості, яка має сприяти успішній самореалізації особистості та вирішувати професійно-творчі завдання. Відповідно, це вимагає від педагога-музиканта не тільки досконалого володіння предметом, педагогічними знаннями, сучасною дидактикою, педагогічною психологією, а й певною мірою мистецтвом акторської майстерності.

Вокальне мистецтво мистецтво передавати виразними засобами співацького голосу зміст музичного твору. Через величезну популярність та стійкий емоційно-психологічний вплив на слухачів, власне для співака, вокальне мистецтво вважається потужним засобом морально-естетичного виховання та духовного збагачення особистості.

Одним із можливих шляхів підвищення ефективності фахової підготовки студентів вокальної магістратури педагогічних університетів сьогодні вважають формування артистизму у навчальному процесі.

Стан дослідження. Аналіз наукових праць з питань формування артистизму майбутніх педагогів-музикантів знайшов своє відображення у роботах І. Адоєвцевої, М. Барахтян, Д. Будянського, О. Булатової, Г. Гаріпової, Т. Гончарової, В. Гриньової, В. Костюкова, К. Мельниченко, Т. Тюменеві в аспекті формування артистичної техніки і вдосконалення педагогічної майстерності. Естетичне переживання в процесі сприймання творів мистецтва розкрито в роботах В. Ражнікова, Ю. Цагареллі, Т. Цигульської, Г. Ципіної. Удосконалення художньо-комунікативної діяльності педагога-музиканта розглянуто в публікаціях Т. Жигінас, Л. Майковської, І. Сипченко, С. Старобінського. Структура і зміст педагогічних умінь розроблена в роботах Ю. Азарова, В. Гриньової, А. Мудрика, Л. Рувинського, О. Щолокової. Науково-методична література і практика свідчать про те, що актуальним є пошук нових методів музичного навчання, які б дозволили підвищити рівень сформованості артистизму студентів вокальної магістратури як чинника ефективності його фахової підготовки.

Виклад основного матеріалу. Формулювання значення дефініції «артистизм» перш за все пов'язано зі словом «артист», яке походить від французького слова – «artiste» (яке в свій час утворилося від латинського слова «art» мистецтво) – і в перекладі має значення – артист, актор, художник, а в широкому розумінні означає – людина, яка займається творчістю в області якого-небудь мистецтва, а у переносному розумінні – людина, яка досягла майстерності у своїй справі» [1, с.73].

У Новому тлумачному словнику української мови слово «артист» визначається як «той, хто публічно виконує твори мистецтва (актор, музикант, співак та ін.)», та «той, хто досяг високої майстерності в будь-якій галузі» [4, с.42]. Отже, «артистизм» визначається як «висока майстерність у мистецтві, віртуозність» [5, 28]. Тобто, артистизм можна розглядати як поняття набутої якості у результаті оволодіння артистичною технікою та поняття, що відноситься практичної будь-якої галузі людської діяльності. Інші сучасні енциклопедичні видання визначають артистизм як:

- високу майстерність, досягнуту будь-ким в галузі мистецтва;
- високу майстерність у будь-якій справі, у виконанні будь-чого;
- схильність, смак до мистецтва, до артистичних занять;
- особливу витонченість манер, граціозність рухів;
- художню обдарованість або високу і тонку майстерність виконання чогось, віртуозність [2, с. 51].

Таким чином, артистизм є проявом творчого потенціалу людини. Тобто, мистецтво перевтілюватися, коли того вимагає ситуація, як зовні, так і внутрішньо. На думку Ю.Цагареллі, «*артистизм* – це здатність комунікативного впливу на публіку шляхом зовнішнього висловлювання артистом внутрішнього змісту художнього образу на основі сценічного перевтілення» [7,с. 89].

У науково-педагогічній літературі окреслюються певні *напрямки* формування артистизму студентів педагогічних університетів, а саме:

- удосконалення педагогічної майстерності та педагогічної культури;
- удосконалення виконавської та педагогічної техніки;
- формування художньо-комунікативної діяльності педагога-вокаліста;
- розвиток вмінь естетичного переживання в процесі відтворення творів вокального мистецтва;
- поглиблення загального творчого потенціалу педагога-вокаліста.

У статті ми зупинимося на одному із напрямків формування артистизму у студентів вокальної магістратури, а саме: *розвиток умінь естетичного переживання в процесі відтворення творів вокального мистецтва*. Цей напрямок має бути одним із провідних.

Естетичне переживання в процесі сприймання та відтворення вокальних творів є необхідний елемент артистизму. Оволодіння знаннями щодо змісту та структури артистизму повинно усвідомлюватися студентами на емоційному рівні. Цей підхід виконує роль орієнтира й регулятора поведінки та діяльності студента у процесі вокального навчання, є вагомим каталізатором уважного сприйняття та відтворення матеріалу, заохочення до глибокого емоційного відчуття вокального твору. Саме завдяки проявам естетичного переживання вокальний твір може на все життя запасти в душу особистості студента.

Отже, для удосконалення прийомів естетичного переживання пропонуємо навчати майбутніх педагогів-вокалістів основам акторсько-сценічних навичок: забарвлення голосу, його діапазон, мелодика, міміка, жести, рухи тіла, що передають різні емоційні стани. Ми

вважаємо, що важливу роль у розвитку акторсько-сценічних навичок має грати *уява*, тобто, щоб у студента було достатньо уяви і тоді йому не потрібно буде ніяких «речових» анатомічних доказів їх реалій. Отже, де безсила логіка, там всесильна уява. Як зазначив В.П.Морозов [3, с. 256], «у зв'язку з цим уява – це справді чарівна властивість нашої психіки, здатна примирити реальність і фантазію (але природно, не поставити між ними знак рівності!). Тільки уява лежить в основі фантастичного перевтілення Шаліяпіна в образи Бориса, Фарлафа та інших, створених ним сценічних героїв, більш як реальних, чим саме життя. Уява лежить в основі ефективних методів навчання та виховання акторській майстерності по системі Станіславського».

Зауважимо, що у сучасному підході проблема музичного сприйняття уявляється не як пасивний процес осягнення музики, а як активне розуміння особистістю сенсу музичного твору. Творча діяльність розглядається, в першу чергу, як діяльність, яка сприяє розвитку цілого комплексу якостей творчої особистості: розумової активності, кмітливості, мобільності пам'яті, жвавості уяви, терплячості, тонкої чутливості.

Відповідно, у структурі навчання студентів магістратури важливим є такий компонент як розвиток *вокально-художнього відтворення*, тобто, естетичного відтворення художнього образу. Воно пов'язане з педагогічною діяльністю майбутнього педагога-вокаліста і займає провідне значення в структурі виконавської та музично-естетичної діяльності.

Але для того, щоб студент магістратури оволодів справжнім артистизмом викладачу педагогічного університету потрібно знати до якого типу мислення він схильний. Традиція парного розгляду методів мислення розглядалася ще в епоху античності. Від древньогрецьких термінів *aisthetikos* (почуттєвий, схоплює почуттями) та *noetikos* (мислимий, пізнаваний інтелектом) можна прослідкувати за довгим шляхом до сучасних філософських і естетичних концепцій. Тобто, уявлення студента щодо голосу та механізмах його утворення сильно залежать від того, до якого психологічного типу належить даний студент, а саме: до «емоційно-художнього» або реалістичного, «розумового». Поняття «художнього» типу людини поряд з «розумовим» типом пропонував І.П.Павлов. Різницю між даними типами вчений бачив у тому, що «для мислителя» характерно раціонально-аналітичне, елементне сприйняття дійсності, а для «художника» – емоційно-образне, цілісне сприйняття» [3, с.259]. Зауважимо, «художній» і «розумовий» типи були виділені І.П.Павловим як специфічні типи. Тобто, причина емоційності та художньої обдарованості залежить від якостей і побудови нашого мозку. Наш мозок асиметричний: ліва півкуля раціональна, абстрактно-логічна та мовна. В ній розташовані мовні центри (центр Брока і центр Верніке), а праве – емоційне, образне і музичне. Дане явище відоме у науці як функціональна асиметрія головного мозку. Дослідження науковців показали, що вокалісти належать у більшості своєму до художнього типу, хоча деяка частина відноситься до розумового.

Отже, вищезазначене важливо враховувати під час спілкування на вокальних заняттях студент-викладач у педагогічних університетах: якщо студент «художник», то краще розуміє емоційно-образну мову викладача, а студент – «мислитель» краще розуміє логічне роз'яснення процесу співу та втілення художнього образу при відтворенні вокального твору. «Мислитель» повинен зрозуміти механізм умом, а «художник» легше осягає інтуїтивно, через емоційний образ та показ. Разом з тим, на нашу думку, «художник» та «мислитель» є в кожному з нас, незалежно від визначеного типу. Так, А.Шенберг зазначив, що «не одне тільки серце виробляє прекрасне, відчуте, поетичне, пристрасне і чарівне. І не один тільки розум здатний створювати добре сконструйоване, впорядковане, логічне і складне. Все, що має в мистецтві вищу цінність, зобов'язано явити і серце і розум» [3, с. 262].

Формуванню артистизму студентів вокальної магістратури на сучасному етапі підготовки недостатньо приділяється уваги. Як зазначають фахівці, актуальність проблеми необхідності формування артистичної техніки майбутнього педагога-вокаліста посилюється наявністю суперечності між необхідністю навчання артистичної техніки студента та відсутністю в системі фахової підготовки відповідного науково-методичного забезпечення, тобто відсутністю відповідних дисциплін. Разом з тим, існує корисна творча спадщина видатних акторів та режисерів К. Станіславського, Б. Захави, М. Чехова та інших митців та педагогів, праці яких мають велике значення для побудови теоретичної концепції процесу становлення артистизму у майбутніх педагогів-вокалістів.

Педагогічні умови формування артистизму у студентів вокальної магістратури полягають в застосуванні методів театральної педагогіки для:

- розвитку свободи виразної реакції на художній зміст творів вокального мистецтва;
- розвитку усвідомленого бажання подолання проблем, пов'язаних з публічним виступом;
- розвитку прагнення до творчої самореалізації і самопрезентації;
- організації тематичних художніх подій як етапу підготовки до виконавської діяльності; участю у концертній діяльності [7].

Артистизм студента вокальної магістратури є важливою складовою всього комплексу його професійних компетенцій. Так як визначає ступінь включеності студента у творчий процес та «емоційний градус» виконання вокального твору в умовах концертного виступу. Сюди ж відноситься і психологічна підготовка вокаліста до виступу, принципи і методи подолання їм зайвого сценічного хвилювання, оскільки виконавська майстерність характеризує професіоналізм педагога-вокаліста.

Однією із провідних умов, яка об'єднує роботу актора і педагога, є *публічність*. Виступаючи на публіці, педагог часто може стикатися з проблемою естрадного хвилювання, він оцінює свою роботу, аналізує успіх або неуспіх виступу. Педагог на уроці, також, як і актор на сцені, знаходиться в безперервному русі – він мислить, відчуває, переживає, оцінює свою діяльність дивлячись на себе як би «з боку». Більш того, педагоги як правило, під час своїх «виступів» хвилюються більше, сильніше інших, напевно, навіть сильніше акторів, тому що їх слухають, за ними пильно спостерігають учні. Вони не мають права бути не на висоті, і це може послужити причиною підвищеного хвилювання і нервозності.

Публічність творчості – це найсильніший фактор, який може негативно впливати на діяльність педагога-вокаліста. Тому необхідно, як режисеру, заздалегідь продумувати побудову уроку, а також хід своїх дій, думок, емоцій. Педагогу необхідно знати про принципи застосування основ акторської майстерності для перетворення умов звичайного уроку в класі в умови творчої атмосфери концертного залу. Однак, щоб сценічне перевтілення відбулося, майбутньому педагогу-вокалісту необхідно практично засвоїти елементи, навички і уміння артистичної техніки. Для цього рекомендується використання відповідних методик, багатопланових технологій. До них відносяться:

- ознайомлення студентів зі специфікою майбутньої професійної діяльності;
- з вимогами, які викладач висуває до підготовки студента;
- ролі й місця артистичної техніки у професійній діяльності викладача;
- стимулювання у студентів розвитку прагнення оволодіти нею;
- залучення студентів до спеціальних завдань («артистичних замальовок»), ігор, у процесі яких відбувається активізація їх артистичного «Я», усвідомлення переваги артистичної поведінки;
- забезпечення сприятливої творчої атмосфери під час здійснення педагогічного процесу, що створює оптимальні передумови для розкриття «артистичного Я» всіх його учасників [6].

Для більшого впливу на зацікавленість студентів щодо оволодіння артистичною технікою використовують *наочні методи* – художньої ілюстрації та арт-демонстрації. Під час розповіді викладача словесний виклад ілюструють вдало підібраними фотографіями й відеозаписами виступів видатних музичних виконавців минулого та сучасності.

Одним з *ефективних методів формування* артистичної техніки у студентів вокальної магістратури є *імаготерапія* (або «імітаційні, рольові ігри»). Під час імітаційних ігор для розвитку певних якостей характеру студенту пропонується «грати» роль такої людини, якою би йому хотілося бути (наприклад, відомого вокаліста), причому «грати» сумлінно, старанно, правдиво, переживаючи почуття і хвилювання зображуваної особи [7]. Вибираючи об'єкт для ролі наслідування, доцільно звернути увагу на вокалістів, які вирізняються високою надійністю в концертному виступі, артистизмом тощо. При цьому потрібно враховувати, що всі рухи людини, його жести, міміка, інтонація мовлення – все це прояви душевного стану, і дії мають величезний вплив на душевний світ. Тому певні жести, інтонація, міміка, поведінка і весь вигляд людини в цілому, нехай навіть навмисні, здатні надавати зворотний вплив на душевний стан. Вокальний клас при наявності домовленості щодо проведення «імітаційних ігор» може бути своєрідною психологічною лабораторією щодо цілеспрямованого виховання бажаних властивостей особистості даним методом. Надалі зразки поведінки з лабораторних умов можливо перенести в реальне життя або виступ. Ми пропонуємо також використовувати для формування артистизму у студентів вокальної магістратури

інтерактивних і рольових ігор з певною тематикою, а саме: «Презентація вокального твору» або «Самопрезентація», «Вокальна розповідь», «Веселка вокально-сценічних асоціацій», «Моя казка», «Прес-конференція оперних композиторів». Такі «рольові ігри» спочатку можуть бути нетривалими і епізодичними. При досягненні успіху можна збільшувати регулярність і тривалість «гри». Поступово елементи цієї «гри» можна вносити і в звичну атмосферу професійної вокально-виконавської діяльності, спілкування з іншими студентами викладачів університету. Згодом «ігрова» поведінка стає звичним і перетворюється в потребу, а потім вкрапляється у звичайний природний стан студента. При цьому студент набуває нових рис характеру, удосконалює особистісні якості. «Рольові ігри» таким чином, поряд з рішенням вузьких завдань вокально-сценічної поведінки істотно сприяють розвитку особистості студента. Зауважимо, що «рольові ігри» представляють інтерес і в плані формування такого професійно якості як артистизм. Техніка рольової поведінки тісно пов'язана з перетворенням, що є найважливішим компонентом формування артистизму студентів вокальної магістратури педагогічних університетів.

Зауважимо, що на характер проявів артистизму помітно впливає виконуваний репертуар. Вокальна музика, яка передбачає напружений драматизм, більшою мірою звертає виконавця до внутрішніх переживань. Музика «легка» на перший план висуває комплекс зовнішніх атрибутів виконавця та його сценічної поведінки.

Отже, дотримання викладачем методичних рекомендацій щодо формування артистизму у студентів вокальної магістратури дозволить удосконалити професійну підготовку майбутнього педагога-вокаліста в педагогічних університетах.

Література:

1. Большой энциклопедический словарь: [А – Я]/ Гл. ред. А.М. Прохоров. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Большая рос. энцикл.; СПб.: Норинт, 1997. – с. 1408.
2. Ефремова Т.Ф. Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный. – М.: Русский язык, 2000. 1233 с.
3. Морозов В.П. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники./В.П.Морозов/ МГК им.П.И.Чайковского, ИП РАН, Центр «Искусство и наука». М., 2008. 592 с.
4. Новий тлумачний словник української мови / В. Яременко, О. Сліпушко. – К.: Аконті, 2006. – 926 с.
5. Словарь русского языка [С.И. Ожегов]; под ред. Н.Ю. Шведовой. – М.: Рус. яз., 1986. – 797 с.
6. Ткаченко М.О. Реалізація технології формування артистичної техніки майбутнього вчителя музики (мотиваційно-цільовий компонент) / У кн.: Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2013, вип. 33 (86), с. 392-397.
7. Цагарелли Ю.А. Психология музыкально-исполнительской деятельности. Учебное пособие. /Ю.А. Цагарелли/ СПб.: Композитор, 2008. 368 с.

SPECIFICITY OF ARTISTISM FORMATION OF MASTER STUDENTS IN PEDAGOGICAL UNIVERSITIES

Totska Liudmyla

Formulation of the problem. Modern requirements for improving the efficiency of artistic education require the improvement of the professional training of future teachers of musical art. This is caused by the enormous potential of the influence of musical art on the younger generation, the possibility of raising the cultural level of the general population of these centuries-old artistic treasures of mankind in order to form a highly educated citizen of modern Ukraine as one of the leading European powers.

Therefore, in modern art pedagogy the point of view has been established that among the professional competences of a teacher-musician an important role is played by the problem of the formation of artistry – professional quality, which should contribute to the successful self-realization of the individual and to solve professional and creative tasks. Accordingly, it requires from the music teacher not only the perfect possession of the subject, pedagogical knowledge, modern didactics, pedagogical psychology, but also to some extent the art of acting.

Vocal art is the art of transmitting the musical composition of expressive means of the singing voice. Due to the enormous popularity and strong emotional and psychological influence on listeners, in fact for the singer, vocal art is considered a powerful means of moral and aesthetic education and spiritual enrichment of the individual.

One of the possible ways to increase the efficiency of professional training of students of vocal magistracy of pedagogical universities today is the formation of artistry in the educational process.

State of research. The analysis of scientific works on the issues of the formation of artistry of future musicians-musicians has been reflected in the works of I. Adoevtseva, M. Barahian, D. Budyansky, O. Bulatova, G. Garipova, T. Goncharova, V. Grinova, V. Kostiukova, K. Melnichenko, T. Tyumeneva in the aspect of the formation of artistic technique and the improvement of pedagogical skill. Aesthetic experience in the process of perceiving works of art is disclosed in the works of V. Razhnikov, Yu. Tsagarelli, T. Tsigulskaya, G. Tsipina. Improvement of the artistic and communicative activity of the teacher-musician is considered in the publications of T. Zhiginas, L. Maikovskaya, I. Sipchenko, S. Starobinsky. The structure and content of pedagogical skills are developed in the works of Yu. Azarov, V. Grinova, A. Mudrik, L. Ruvinsky, O. Shchelokova. Scientific and methodological literature and practice indicate that the search for new methods of musical education is urgent, which would allow to increase the level of formation of artistry of students of vocal magistracy as a factor of the effectiveness of his professional training.

Presenting main material. The expression of the meaning of the definition of "artistry" is primarily due to the word "artist", which comes from the French word – "artiste" (which at one time was formed from the Latin word "art" art) – and in translation matters – an artist, actor, artist, and in the broad sense it means – a person who is engaged in creativity in the field of any art, and in the figurative sense – a person who has achieved mastery in his work "[1, p.73].

In the New Explanatory Dictionary of the Ukrainian language, the word "artist" is defined as "the one who publicly performs works of art (actor, musician, singer, etc.)", and "the one who has achieved high skill in any field" [4, p.42]. Consequently, "artistry" is defined as "high skill in art, virtuosity" [5, 28]. That is, artistry can be regarded as the concept of acquired quality as a result of mastering artistic technique and the concept of practical in any field of human activity. Other modern encyclopedic publications define artistry as:

- high skill achieved by anyone in the field of art;
- high skill in any case, in the performance of anything;
- predisposition, taste to art, and artistic lessons;
- special graceful manner, gracefulness of movements;
- artistic giftedness or high and subtle skill of accomplishing something, virtuosity [2, p. 51].

Thus, artistry is a manifestation of the creative potential of man. That is, art is reincarnated when the situation requires both externally and internally. According to Y. Tsagarelli, "artistry is the ability of communicative influence on the public through external expression by the artist of the internal content of the artistic image on the basis of the stage reincarnation" [7, p. 89].

- In the scientific-pedagogical literature certain directions of formation of artistry of students of pedagogical universities are outlined, namely:

- improvement of pedagogical skills and pedagogical culture;
- improvement of executive and pedagogical techniques;
- formation of artistic and communicative activity of the vocalist;
- development of skills of aesthetic experience in the process of reproduction of works of vocal art;
- deepening of the general creative potential of the vocalist pedagogue.

In this article we will focus on one of the directions of the formation of artistry in students of vocal magistracy, namely: development of skills of aesthetic experience in the process of reproduction of works of vocal art. This direction should be one of the leading ones.

Aesthetic experience in the process of perceiving and reproducing vocal works is a necessary element of artistry. Acquiring knowledge about the content and structure of artistry should be understood by students at the emotional level. This approach serves as a guide and regulator of the behavior and activities of the student in the process of vocal training, is a significant catalyst for careful perception and reproduction of the material, encouragement for a deep emotional sensation of the vocal work. It is through the manifestations of the aesthetic experience that a vocal piece can fit into the soul of the student's personality for life.

So, to improve the methods of aesthetic experience, we offer to teach future teachers-vocalists the basics of acting and stage skills: the color of the voice, its range, melody, facial expressions, gestures, body movements that transmit different emotional states. We believe that the imagination must play an important role in the development of actor-stage skills, that is, in order for the student to have enough imagination and then he will not need any "real" anatomical evidence of their realities. So, where the powerless logic is, there is a omnipotent imagination. As noted by V.P. Morozov [3, p. 256], "in this connection, this imagination is truly a magic property of our psyche, capable of reconciling reality and fantasy (but of course, do not put the sign of equality between them!). Only imagination lies at the heart of the fantastic reincarnation of Chaliapin in the images of Boris, Farlaf and others created by them stage heroes, more than real, than life itself. Imagination is the basis of effective methods of teaching and upbringing of acting skills in the Stanislavsky system. "

Note that in the modern approach the problem of musical perception does not appear as a passive process of comprehension of music, but as an active understanding of the personality of the meaning of a musical work. Creative activity is considered, first of all, as an activity that promotes the development of a whole set of qualities of a creative individual: mental activity, intelligence, mobility of memory, vivacity of imagination, patience, subtle sensitivity.

Accordingly, in the structure of the training of students of the magistracy, such a component is important as the development of vocal-artistic reproduction, that is, the aesthetic reproduction of the artistic image. It is connected with the pedagogical activity of the future teacher-vocalist and plays a leading role in the structure of performing and musical and aesthetic activities.

But in order for a master's student to master the real artistry of a teacher at a pedagogical university, he needs to know what type of thinking he is inclined to do. Tradition of paired consideration of methods of thinking was considered in the era of antiquity. From ancient Greek terms *aisthetikos* (sensual, grasping feelings) and *noetikos* (conceivable, intelligible) can be traced in a long way to modern philosophical and aesthetic concepts. That is, the student's perceptions of the voice and the mechanisms of his education strongly depend on the type of psychological type the student belongs to, namely: "emotional and artistic" or realistic, "intellectual". I.P. Pavlov proposed the concept of "artistic" type of person along with "mental" type. The difference between these types of scholars saw that "for the thinker" is characterized by rational-analytical, elemental perception of reality, and for the "artist" – emotional-shaped, holistic perception "[3, c.259]. Note that "artistic" and "intellectual" types were identified by I.Pavlovym as specific types. That is, the reason for emotion and artistic talent depends on the qualities and construction of our brain. Our brains are asymmetric: the left hemisphere is rational, abstract, logical and verbal. Language centers are located in it (the Broca center and the center of Vernicke), and the right is emotional, figurative and musical. This phenomenon is known in science as a functional asymmetry of the brain. Research by scholars has shown that vocalists belong to most of their artistic type, although some part refers to the mental.

Consequently, it is important to consider the above mentioned when communicating on vocal classes a student-teacher at a pedagogical university: if the student is an "artist", then he better understands the emotionally-shaped language of the teacher, and the student – "thinker" better understands the logical explanation of the process of singing and the embodiment of the artistic an image when playing a vocal work. "The Thinker" must understand the mechanism of the mind, and the "artist" is easier to comprehend intuitively, because of the emotional image and display. At the same time, in our opinion, "artist" and "thinker" are in each of us, regardless of the type. Yes, A. Schönberg noted that "not only is the heart produces beautiful, sensual, poetic, passionate and charming. And not only one mind can create well-structured, orderly, logical and complex. Everything that has the highest value in art is obliged to reveal both the heart and the mind "[3, p. 262].

Formation of artistry of vocal magistrate students at the present stage of preparation is not enough attention. As experts note, the urgency of the problem of the necessity of forming the artistic technique of the future teacher-vocalist is aggravated by the presence of a contradiction between the need to study the artistic technology of the student and the lack of appropriate training in the system of scientific and methodological support, that is, the lack of appropriate disciplines. However, there is a useful creative heritage of the outstanding actors and directors of K. Stanislavsky, B. Zakhavi, M. Chekhov and other artists and educators, whose works are of great

importance for constructing the theoretical concept of the process of becoming artistry in future vocalists.

Pedagogical conditions for the formation of artistry in students of vocal magistracy consist in the application of methods of theatrical pedagogy for:

- development of freedom of expressive reaction to the artistic content of works of vocal art;
- development of a conscious desire to overcome the problems associated with public speaking;
- development of a desire for creative self-realization and self-presentation;
- organization of thematic artistic events as a stage of preparation for performance; participation in concert activity [7].

Artistry of a student of a vocal magistracy is an important part of the whole complex of his professional competences. as it determines the degree of inclusion of the student in the creative process and the "emotional degree" of the performance of the vocal composition in the context of a concert performance. This also applies to the psychological preparation of the vocalist for a speech, the principles and methods to overcome them with unnecessary stage excitement, because the performing skill characterizes the professionalism of the vocalist.

Publicity is one of the leading conditions that combines the work of an actor and a teacher. Speaking in public, the teacher often faces the issue of pop entertainment, he evaluates his work, analyzes the success or failure of the performance. The teacher at the lesson, as well as the actor on the stage, is in a continuous movement – he thinks, feels, experiences, evaluates his activity, looking at himself as if "from the side". Moreover, teachers usually tend to worry more during their "appearances", perhaps even more powerful actors, because they are listened to, and students are watching them closely. They have no right to be at high altitudes, and this can lead to increased excitement and nervousness.

Publicity of creativity is the strongest factor that can negatively influence the activities of a vocalist. Therefore, it is necessary, as a director, to think in advance the construction of the lesson, as well as the course of their actions, thoughts, emotions. The teacher needs to know about the principles of applying the basics of acting skills to transform the conditions of a regular classroom into the conditions of the creative atmosphere of the concert hall. However, in order for the stage transformation to take place, the future teacher-vocalist needs to practically master the elements, skills and abilities of the artistic technique. For this purpose, it is recommended to use appropriate techniques, multifaceted technologies. These include:

- familiarization of students with the specifics of future professional activity;
- with the requirements that the teacher puts forward to prepare the student;
- roles and places of artistic technique in the professional activity of the teacher;
- encouraging students to develop their desire to master it;
- involvement of students in special tasks ("artistic sketches"), games, in the process of which activation of their artistic "I", awareness of the advantages of artistic behavior;
- Providing a supportive creative atmosphere during the implementation of the pedagogical process, which creates the optimal prerequisites for the disclosure of "artistic self" of all its participants [6].

For greater influence on the students' interest in mastering artistic techniques, visual methods are used – artistic illustrations and art demonstrations. During the teacher's story, the verbal presentation illustrates well-chosen photographs and videos of performances by prominent music performers of the past and present.

Imagoterapija (or "simulation, role-playing games") is one of the effective methods of forming artistic techniques for students of vocal magistracy. During simulation games for the development of certain qualities of character the student is invited to "play" the role of such a person, whatever he would like to be (for example, a famous vocalist), and "play" conscientiously, diligently, truthfully, experiencing the feelings and excitement of the depicted person [7]. When choosing an object for the role of imitation, it is advisable to pay attention to the vocalists who are highly reliable in the concert performance, artistry, etc. It should be borne in mind that all human movements, his gestures, facial expressions, intonation of speech are all manifestations of the state of mind, and the actions have a huge impact on the inner world. Therefore, certain gestures, intonation, facial expressions, behavior, and the whole appearance of the person as a whole, even if deliberate, can have a reversible effect on the state of mind. Vocal class in the presence of an agreement on "simulation games" may be a kind of psychological laboratory for the purposeful education of the

desired properties of the person by this method. In the future, samples of behavior from laboratory conditions may be transferred to a real life or performance. We also propose to use vocal magistracy students to create artistry for interactive and role-playing games with a certain theme, namely: "Presentation of a vocal piece" or "Self-presentation", "Vocal story", "Rainbow of vocal-stage associations", "My fairy tale", " "Press Conference of Opera Composers". Such "role-playing games" may initially be short-lived and sporadic. When you succeed, you can increase the regularity and duration of the game. Gradually, elements of this "game" can be made into the familiar atmosphere of professional vocal-performing activities, communication with other students of university teachers. Subsequently, the "game" behavior becomes customary and becomes a need, and then flushes into the normal natural state of the student. At the same time the student acquires new features of character, improves personal qualities. "Role games" in this way, along with the decision of the narrow tasks of vocal-stage behavior, contribute significantly to the development of the student's personality. Note that "role-playing games" are of interest in terms of the formation of such professional qualities as artistry. The technique of role behavior is closely related to transformation, which is an essential component of the formation of the artistry of students of the vocal magistracy of pedagogical universities.

Note that the nature of manifestations of artistry is noticeably influenced by the performed repertoire. Vocal music, which involves intense drama, more draws the performer to internal emotions. Music "light" puts forward the complex of external attributes of the performer and his stage behavior.

Consequently, the teacher's compliance with methodological recommendations on the formation of artistry in vocal magistracy students will improve the professional training of the future teacher-vocalist in pedagogical universities.

Reference:

1. Bolshoy entsyklopedychesky slovar: [A – Ya] / Hl. red. A.M. Prokhorov. – 2-e yzd., pererab. y dop. – M.: Bolshaya ros. entsykl.; SPb.: Norynt, 1997. – s. 1408.
2. Efremova T.F. Noviy slovar russkoho yazika. Tolkovo-slovoobrazovatelniy. – M.: Russky yazik, 2000. 1233 p.
3. Morozov V.P. Yskusstvo rezonansnoho penya. Osnovi rezonansnoy teoryy y tekhniky. / V.P.Morozov / MHK ym.P.Y.Chaykovskoho, YP RAN, Tsentr «Yskusstvo y nauka». M., 2008. 592 s.
4. Noviy tlumachnyy slovnyk ukrayinskoyi movy / V. Yaremenko, O. Slipushko. – K.: Akonit, 2006. – 926 p.
5. Slovar' russkoho yazyka [S.Y. Ozhehov]; pod red. N.Yu. Shvedovoy. – M.: Rus. yaz., 1986. – 797 p.
6. Tkachenko M.O. Realizatsiya tekhnolohiyi formuvannya artystychnoyi tekhniky maybutn'oho vchytelya muzyky (motyvatsiyno-tsil'ovyy komponent) / U kn.: Pedahohika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchii i zahal'noosvitniy shkolakh. 2013, vyp. 33 (86), 392-397 p.
7. Tsaharely Yu.A. Psykholohyya muzykalno-yspolnytelskoy deyatel'nosti. Uchebnoe posobyе. /Yu.A. Tsaharely/ Spb.: Kompozytor, 2008. 368 p.